

METODIKA PREPOČTU TDO NA AKTUÁLNU TEPLOTU

Definícia prepočtu hodinového TDO na aktuálnu teplotu znie:

$$TDO_{pt}^h = TDO_{nt}^h \cdot k \quad [1]$$

Hlavnou úlohou pri tvorbe TDO je určiť všeobecne definovaný koeficient k . Postup pre určenie koeficientu k musí vychádzať z prepočítania TDO zostaveného z nameraných dát za stanovené obdobie na normálový TDO.

Rovnaké vzťahy a väzby, ktoré videli k vytvoreniu priebehov normalizovaných TDO_n , musia byť použité pre zistenie priebehov TDO_p , a to pre všetky triedy typových diagramov t . Aby sme vedeli v rovnici [1] určiť hľadaný koeficient k , musíme si pripraviť vstupné veličiny.

Na stanovenie konkrétnej priemernej teploty v zisťovanom dni D , použijeme vzťah [2], v ktorom vypočítame vyhladený priemer z priemernej teploty v zisťovanom dni D a z radu deviatich predchádzajúcich teplôt:

$$T_{vyh\_i} = \frac{1}{2} \cdot T_i + \frac{1}{4} \cdot T_{i-1} + \frac{1}{8} \cdot T_{i-2} + \frac{1}{16} \cdot T_{i-3} + \frac{1}{32} \cdot T_{i-4} + \frac{1}{64} \cdot T_{i-5} + \frac{1}{128} \cdot T_{i-6} + \frac{1}{256} \cdot T_{i-7} + \frac{1}{512} \cdot T_{i-8} + \frac{1}{1024} \cdot T_{i-9} + \dots \quad [2]$$

T_{vyh_i} je vypočítaná vyhladená teplota v dni i

$T_i \dots T_{i-9}$ sú teploty v dňoch i až $i-9$

Normálové teploty musia byť vyhladené podľa rovnakého vzťahu. Keďže budú známe vopred, teoreticky už môžu byť vo vyhladenej podobe. Vstupom je postupnosť 1 až 366 hodnôt normálových teplôt. Pre prestupné roky, ktoré majú 366 dní, platí všeobecne definovaná postupnosť. V prípade neprestupných rokov, sa z postupnosti vynechá posledná hodnota s indexom 366.

Ak chceme vypočítať vyhladené teploty podľa uvedeného vzťahu na celý kalendárny rok, musíme poznať posledných deväť hodnôt teplôt z predchádzajúceho roku. Normálové teploty z dvoch kalendárnych rokov, zostavíme chronologicky za sebou.

Hodnotu denného priemeru TDO_{nt}^d v posudzovanom dni D , vypočítame z 24 hodinových hodnôt každého priebehu TDO_{nt}^h (prípadne 23 alebo 25, pri prechode letného a zimného času), podľa vzťahu:

$$TDO_{nt}^d = \frac{\sum_{h=1}^{H_D} TDO_{nt}^h}{H_D} \quad [3]$$

H_d je počet hodín v danom dni (berieme do úvahy zimný a letný čas)

Priebehy TDO na úrovni denných priemerov označených ako TDO_{pt}^d získame zo vzťahu:

$$TDO_{pt}^d = TDO_{nt}^d + k_{n_{t,D}} \cdot \left[\frac{1}{1 + \exp(-k_{b_{t,D}} \cdot (k_{0_{t,D}} - T_{vsk\_D}))} - \frac{1}{1 + \exp(-k_{b_{t,D}} \cdot (k_{0_{t,D}} - T_{vp}))} \right] \quad [4]$$

kde:

TDO_{pt}^d je denná priemerná hodnota TDO prepočítaného na skutočnú priemernú teplotu v obchodnom dni D ;

TDO_{nt}^d je denná priemerná hodnota TDO prepočítaného na normálovú priemernú teplotu v obchodnom dni D , hodnota sa získa z hodinového priebehu;

$k_{n_{t,D}}$ je regresný koeficient, ktorý udáva amplitúdu nelineárnej zložky, pre konkrétnu triedu TDO t a pre daný typ obchodného dňa D , t.j. zvlášť pre „pracovné dni“, „soboty“ a „nedele“, pričom pod pojmom „sobota“ je definovaný nepracovný deň po pracovnom dni, „nedeľa“ zahrňuje každý nepracovný deň nasledujúci po nepracovnom dni. Na základe tejto definície sa rozčlenia aj sviatočné dni v priebehu roka;

$k_{b_{t,D}}$ je regresný koeficient, ktorý udáva rýchlosť nasýtenia nelineárnej zložky, pre konkrétnu triedu TDO t a pre daný typ obchodného dňa D , t. j. zvlášť pre „pracovné dni“, „soboty“ a „nedele“, v zmysle príslušnej definície;

$k_{0_{t,D}}$ je regresný koeficient, ktorý udáva teplotu v inflexnom bode nelineárnej funkcie, pre konkrétnu triedu TDO t a pre daný typ obchodného dňa D t.j. zvlášť pre „pracovné dni“, „soboty“ a „nedele“, v zmysle príslušnej definície;

T_{vsk_D} je priemerná denná hodnota reálnej teploty v dni D , vyhladená podľa [2];

T_{vp} je priemerná denná hodnota normálovej teploty v dni D , vyhladená podľa [2].

Hľadaný koeficient k (platný pre deň D a triedu TDO t) v základnej rovnici [1] môžeme vypočítať, ako pomer denných priemerov prepočítaného a normálového TDO:

$$k = \frac{TDO_{pt}^d}{TDO_{nt}^d} \quad [5]$$

Dosadením z rovníc [4] a [3] do rovnice [5] získame jednoznačne definovaný výsledný vzťah pre výpočet koeficientu k (platný pre deň D a triedu TDO t):

$$k = \frac{\frac{\sum_{h=1}^{H_D} TDO_{nt}^h}{H_D} + k_{n-t,D} \cdot \left[\frac{1}{1 + \exp(-k_{b-t,D} \cdot (k_{0-t,D} - T_{vsk-D}))} - \frac{1}{1 + \exp(-k_{b-t,D} \cdot (k_{0-t,D} - T_{vp}))} \right]}{\frac{\sum_{h=1}^{H_D} TDO_{nt}^h}{H_D}} \quad [6]$$

Požadovaný priebeh TDD_{pt}^h získame vypočítaním koeficientu k a jeho dosadením do vzorca [1].

Platné regresné koeficienty, aktuálne a normálové priemerné denné teploty a platné TDO sú zverejnené na internetových stránkach prevádzkovateľa distribučnej sústavy.